

Ο ΝΟΥΜΑΣ· ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξωτε-
ρικό φρ. χρ. '0

20 λεφτά τὸ φύλλο λεφτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κδόσκια τῆς Πλατείας Συν-
τάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν
Σταθμοῦ Τραχιόδρομου (Ὁφθαλμιατρεῖο), Σταθμοῦ
ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπω-
λεῖο Μανωλάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια)
στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάου.

Στὸν Πειραιά: Καπνοπωλεῖο Γ. Σηροῦ, ὁδ. Βου-
δουλῖνας Δρ. 1, σιμὰ στὴν Τροίμπα.

Ἡ συντρομὴ πληρώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνός
χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΘΑΝ

τὰ δηγηθούμε ἡσυχὰ ἡσυχὰ τὰ πράματα. Οὔτε
χρονογράφημα, οὔτε ἄρθρο. Ἔτσι τὰ ἱστο-
ρικά του μόνο γιὰ νὰ γελάσουμε. Κι ἀξίζει νὰ
γελάσουμε, ὅστερα μάλιστα ἀπὸ τόσα σοβαρὰ
ποὺ γίνονται αὐτὲς τὲς μέρες (βλέπε ἀνοιγμα
Βουλῆς, διατριβὲς Φιλάρτου γιὰ τὸ Τράμ,
ἄρθρα Ἀνοητόπουλου τοῦ Κεχηραίου γιὰ τὴν
πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας κτλ.)

Ποὺ λέτε λοιπὸν, δυὸ χωριὰ τοῦ Πύργου,
τὸ Δούκα καὶ τὸ Λάλα, ἐτοιμάζονται νὰ πο-
λεμήσουνε στὰ γερά ἀναμεταξύ τους, γιὰτὶ ὁ
Κριεκουκιώτης ἄρπαξε τὴν δασκάλα τοῦ Δούκα
καὶ τὴ φυλάκισε στὸ Λάλα. Ἄν ἡ ἀπαγωγή γι-
νότανε γιὰ «λόγους ἐρωτικούς», ἢ δηλ. ὁ λεβέν-
της βουλευτὴς ἐκλεβε τὴν κυρὰ δασκάλα, ποὺ
λένε πὼς εἶναι καὶ ὁμορφούτατη, γιὰ νὰ τοῦ
γλυκάνει τὲς πολιτικὲς του πίκρες, τὸ πρῶμα

δὲ θάτανε καθόλου παράξενο· μὰ ἐρωτικὴ ἀ-
παγωγή καὶ αὕτη σὰν τόσες ἄλλες ποὺ στολί-
ζουν τὸ βδομαδιατικὸ φονοπάζαρό μας. Μὰ ὁ
λόγος ἀκούμε εἶναι σοβαρώτερος. Ὁ βουλευ-
τὴς ἐκλεψε τὴν δασκάλα ὄχι γιὰτὶ τὴν ἀγαποῦσε
ἀλλὰ γιὰ νὰ φήσῃ τὸ σκολεῖο τοῦ Δούκα δίχως
δασκάλα κ' ἔτσι ἀναγκάσει τὴν Κυβέρνηση
νὰν τὸ κλείσει. Λογικὴ καὶ αὕτη, βουλευτικὴ λο-
γικὴ μάλιστα, ποὺ κατὶ πάει νὰ πεῖ. Ὁ βου-
λευτὴς ἤθελε νὰ κλειστῇ τὸ σκολεῖο τοῦ Δού-
κα, ποὺ οἱ ψηφοφόροι του, φαίνεται, τοῦ εἴ-
χανε μαυρίσει τὴν καρδιά καὶ τὴν κάλπη του·
ἡ Κυβέρνηση δὲν ἤθελε· κλέβει καὶ αὐτὸς τὴν
δασκάλα, τὴ φυλάκίζει στὸ φιλικὸ του χωριὸ
Λάλα καὶ ἡ περιόφημη αὕτη βουλευτικὴ ὀπε-
ρέττα περιμένει τώρα τὸ μουσικὸ τῆς.

Θὰ ρωτήσετε·

— Μὰ δὲν ὑπάρχει στὸν Πύργο ἀστυνο-
μία, Εἰσαγγελία, καμιά ἐπὶ τέλους ἀρχὴ νὰ
λεντερώσει τὴν δασκάλα καὶ νὰ καταλύσει τὸ
Κριεκουκιώτικο Κράτος;

Σὰς ρωτᾶμε κ' ἐμεῖς·

— Ξεχνᾶτε πὼς ὁ Κριεκουκιώτης εἶναι
βουλευτὴς; Ξεχνᾶτε πὼς δὲν ὑπάρχει Ρωμαῖκο
Κράτος, παρὰ μοναχὰ Ρωμαῖκῃ Βουλευτο-
κρατία;

Ὑπάρχει βέβαια Ἀστυνομία στὸν Πύρ-
γο, μὰ ὑπάρχει καὶ Βουλὴ στὴν Ἀθήνα. Καὶ
μὲ Βουλὴ, νὰν τὸ ξέρετε, οὔτε Ἀστυνομία θὰ
δοῦμε ποτέ, οὔτε Μακεδονία, οὔτε τὴν τύφλα
στὰ μάτια μας.

Υ. Γ. Στὲς ἐφημερίδες δημοσιεύθηκε τὸ ἀ-
κόλουθο τηλεγράφημα τοῦ βουλευτῆ Κριεκου-
κιώτη·

«Παρακαλῶ διαρεῖσθε τὸ γραφεῖν εἰς τὰς
ἐφημερίδας δι' ὃν ἤθην ἔπαυσα νὰ εἶμαι φίλος
τῆς Κυβερνήσεως».

Βέβαια, πὼς νὰ πάψει νὰναι φίλος τοῦ
Ὑπουργείου ἀφοῦ τὸ Ὑπουργεῖο τοῦ κάνει
τόσο δυνατὰ ρουσφέτια, νὰ κλέβει τὲς δασκάλας!

Β'. Υ. Γ. Ἀπὸ τὸν Πύργο τηλεγραφοῦν
πὼς ὅλα εἶναι ψέματα, πὼς ὁ Κριεκουκιώτης
δηλ. δὲν ἐκλεψε τὴν δασκάλα ἀλλὰ πὼς πρόκει-
ται γιὰ βρωμερὴν σκευωρία ποὺ «ἐξέφυγον»
(στὸν ἀργαλειὸν βέβαια) οἱ πολιτικοὶ ἀντίπαλοί
του. Πέρασε βδομάδα τώρα καὶ ἀκόμα νὰ μά-
θουμε τὴν ἀλήθεια. Τὸ Λάλα βλέπετε, βρὶ-
σκετε στὴ Μανταρασκάρη καὶ θάβρῃσινε ἀ-

κόμα νὰρθῶν ἀπὸ κεῖ οἱ ἐπίσημες πληρο-
φορίες!

Γ'. Υ. Γ. Ἦρθανε οἱ ἐπίσημες πληροφο-
ρίες τὴν Πέμπτῃ τὸ πρωὶ καὶ τὰ μολογᾶνε διὰ
ψέματα. Ζήτω τὸ Ρωμαῖκο!

KAT

μάθαμε ποὺ δὲ θέλουμε ἀκόμη νὰν τὸ πιστέψουμε
καὶ ποὺ θὰ λυπηθεῖμε κατακαρδα νὰ βγῇ ἀληθινὸ,
πὼς δηλ. ὁ φίλος μας Χαλαχάρης Ἀντρεῖδης, ὁ
φαντακὸς ἐργατὴς τῆς Ἰδέας καὶ συγγραφεὺς τῶ
βιβλίων αἱ Γλώσσα μας καὶ αἱ Μὲγ' Ἀλέξανδρος»,
σκοτώθηκε ἀπὸ τοὺς Κοζάκους στὴν Ὀντέσσα, ποὺ
εἶχε πάει δῶ κ' ἐνέμισε μένα.

Κεῖνο ποὺ μᾶς κάνει νὰ πιστέψουμε τὴν κακίαν
εἰδήσιν εἶναι ὅτι ὁ Ἀντρεῖδης, ἀπὸ τότε ποῦ
δὲν ἔγραψε σὲ κανέναν ἐδῶ, οὔτε φίλο του οὔτε πα-
τριώτη του· πάντα ὅμως μᾶς ἀπομένει ἡ ἐλπίδα
πὼς ἡ εἰδήσιν δὲ θάνατι ἀληθινή, καὶ γιὰ τοῦτο θὰ
ζητήσουμε πληροφορίες ἀπὸ τὴν Ὀντέσσα, παρακα-
λώντας καὶ τὸ φίλο καὶ συνεργάτη μας Μ. Λουκα-
δόπουλο νὰ ξέρεῖ ἢ ἔχ' ἔχ' μάθει τίποτε νὰ μᾶς τὸ
γράψῃ.

MIA

παρατήρησιν ποῦναι ἀπὸ τοῦ ἀνοιγμά τῆς Βου-
λῆς ἀπὸ κάποιον θεωροῦμενο.

— Καλὸς ὁ ἀγιασμός, δὲ λέω ὅχι, πάντα χρει-
άζεται γιὰ νὰ φεύγουν τὰ πονηρὰ πνεύματα ἀπὸ τὸ
κεφάλι τῶ βουλευτῶν μας. Μὰ γιὰτὶ νὰ γίνεται ὁ
ἀγιασμός μοναχὰ ὅταν ἀνοίγῃ ἡ Βουλὴ καὶ ὅχι καὶ
ὅταν τελιώνει τὲς δουλιές τῆς; Ἀγκαλὰ καὶ τότε
ἔπρεπε ὁ ἀγιασμός νὰναι πᾶς γενικός, νὰ γίνεται σ'
ὅλο τὸ ἔθνος, ἀφοῦ σ' ὅλο τὸ ἔθνος σκοπεῖται τὸ
καινοβουλευτικὸ μάλισμα!..

Μπορεῖ καὶ νὰχε δίκαιος ὁ ἀνθρώπος.

ΔΕ ΔΕΜΕ

πὼς εἶναι ἀγνή καὶ ἄσκητη ἡ Ἑταιρεία τοῦ Τρῶν.
Κάθε ἄλλο. Τσιρτουσταίρια πρώτης. Μὰ καὶ ὁ κ.
Φιλάρτος ποὺ βγήκε τώρα νὰ μᾶς σώσει ἀπ' αὐτὴ
τὴν ἑταιρεία!.. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Δὲ θὰ βγῇ καὶ
κανένας ἄλλος χριστιανὸς νὰ μᾶς σώσει ἀπ' αὐτὴ
τὴν ἐκλαμομανία τοῦ κ. πρ. Ὑπουργοῦ;

Σὲ κάθε ζήτημα νὰ σου τον καὶ ὁ κ. Φιλάρτος

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

72. Σὰν ἔτσι μίλησαν οἱ Κορίνθιοι. Καὶ τότες
ἔτυχε κατὶ ἀποσταλμένοι τῶν Ἀθηναίων νὰ βρῶ-
σκουνται ἀπὸ πρὶν στὴ Λακωνία γιὰ ἄλλες δουλιές,
καὶ σὰν ἤκουσαν τοὺς λόγους, νόμισαν πὼς καλὸ-
τερα νὰ συντόχουν τοὺς Λάκωνες, ὅχι καθόλου γιὰ
ν' ἀπολογηθῶν ὡς πρὸς τίποτε καὶ τοὺς κατηγο-
ροῦσαν οἱ πολῖτες, παρὰ γενικὰ γιὰ νὰ δείξουν
πὼς δὲν πρέπει νὰ βιαστοῦνε στὴν ἀπόφασή τους,
παρὰ νὰ συλλογιστοῦν περισσύτερο. Ἐπειτα ἤθελαν
καὶ νὰ τοὺς φωτίσουν πόσο σημαίνει ἡ πατρίδα
τους, ξαναθυμίζοντας τοὺς γεροντότερους ὅσα ἔξε-
ραν, καὶ στοὺς πρὸ νιούς ξηγώντας ὅσα δὲν εἶδαν,
γιὰτὶ θαρροῦσαν πὼς ἔσως ὁ λόγος τους τοὺς πείσει
νὰ προτιμήσουν τὴν εἰρήνη (21). Πήγανε λοιπὸν στὴς
Λακωνικὲς ἀρχές καὶ εἶπαν πὼς θέλουν καὶ ἀφτοὶ νὰ

(21) Τὰ λόγια ἢ πρὸς τὸ πολεμεῖν εἶναι κάποιου
λογιώτατου καὶ ὅχι τοῦ Θουκυδίδη.

μιλήσουν τοῦ λαοῦ, ὃ δὲν ἔχει ἀμπόδιο. Κι' ἐκεῖνοι
τὸ παραδέχτηκαν, καὶ τότες οἱ Ἀθηναῖοι ἀνέστησαν
καὶ μίλησαν κάπως ἔτσι

73. «Σκοπὸς τῆς ἐδῶ ἀποστολῆς μᾶς δὲν εἶτανε
νὰ ἀντικρούσουμε τοὺς συμμάχους σας, παρὰ ὅσα
μᾶς ἀνάθεσε ἡ πατρίδα μας. Ἀκούοντας ὅμως πὼς
μᾶς γίνεται μεγάλη κατακραυγὴ, ἀνέστηκαμε ὅχι
νὰ ν' ἀπαντήσουμε στὰ κατηγορήματά τους—
ἐπειδὴ δὲν εἶναι λόγος νὰ διακίστε μεταξὺ μας—
παρὰ γιὰ νὰ μὴν πειστέτε στὰ λόγια τους καὶ ἔτσι
νέσκολα παραστρατήσετε σὲ ζήτημα τόσο μεγάλο.
Ἐπειτὰ θέλουμε καὶ ὡς πρὸς τὴν καθόλου κατα-
κραυγὴ ποὺ μᾶς ἔστησαν νὰ δείξουμε πὼς παρὰ
λόγια δὲν κρατοῦμε ὅσα ἀποχτήσαμε καὶ πὼς τῆς
πατρίδας μᾶς τῆς ἀξίζει κάπιο σέβας.

»Κι' ὅσο γιὰ τὰ πολὺ παλιὰ τί τὸ κέρδος νὰ
μιλήσουμε, ἀφοῦ τῶν λόγων μᾶς δὲν ἔχουμε ἄλλο
μάρτυρα παρὰ τὴ φήμη καὶ εἶναι ἄπιστα ὅσα δὲν
νεῖδε ὁ ἀκουστής; Τὰ Μηδικὰ ὡς τόσο καὶ ὅσα κα-
πτεῖτε οἱ ἴδιοι, ἂν καὶ λίγο βαρετὰ ποὺ ἔτσι ρη-
πορεύονται (22) αἰώνια, ὅμως ἀνάγκη νὰ σᾶς τὰ

(22) Τὰ ΧΡ προβαλλόμενοι. Ὁ Classen σωστὰ
προβαλλόμενα. Ἀπὸ τότες ἀπὸ τὰ προγονοσλήματα
τὰ νομίζανε βαρετὰ. Βαστοῦν ὅμως ὡς σὰ σημεῖα· μάλι-
στα τοὺς ἔδωκε καινούργια ζωὴ τὸ Μιστριωτοχαρακτηρὶ-
στικὸ κοπάδι.

»ποῦμε. Γιατὶ καὶ στὸν καιρὸ τῶν ἔργων δὲ σκια-
»χτήκαμε τὸν κίντυνο γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ, καὶ ἂν
»ἀπὸ τῶν ἔργων τ' ὄφελος εἴχατε ἐσεῖς τότες μέρος,
»τώρα ἐμεῖς τὸ λόγο τους. ἂν ὄφελεῖ μᾶς τίποτε,
»ἂς μὴν τότε στερηθῶμε ὁλότελα. Καὶ θὰ σᾶς τὰ
»ποῦμε ὅχι ὡς περικάλια παρὰ ὡς μάρτυρα καὶ
»δείγμα μὲ τί πολιτεία, ὃ δὲν προσεῖτε, θὰ μπεῖτε
»σ' ἀνταγωνισμό. Λέτε λοιπὸν πὼς στὸ Μαραθῶνα
»μνησχοί μᾶς ἀντικρούσαμε τὸ βάρβαρο ὡς πρόμαχοι
»τῆς Ἑλλάδας. Κι' ὅταν ξαναπλάκωσε καὶ δὲ σώ-
»ναμε νὰν τοῦ ἀντισταθῶμε στὴ στεριά, μπήκαμε
»τότες σύψυχοι στὰ καράβια, καὶ στὴ Σαλαμῖνα
»ναυμαχήσαμε συντροφικά σας, καὶ νὰ τί τὸν ἀπὸ-
»δισε νὰ μὴ ρημάξῃ τὴν Πελοπόννησον χτυπώντας
»τῆς μὴ μὴ τῆς πολιτείας ἀπὸ τὴ θάλασσα, καθὼς
»δὲ θὰ μπορούσατε νὰ βοηθηθεῖτε μπροστὰ σὲ τόση
»ἀρμάδα. Κι' ἡ πρὸ τρανότερη ἀπόδειξη εἶναι (23)
»ὅ,τι ἔκανε ὁ ἴδιος. Γιατὶ σὰ νικήθηκε στὴ θάλασ-
»σα, τότες πιστεύοντας πὼς δὲν εἶχε πιά ἀνάλογη
»τὴ δύναμη, ἔφυγε τραχῆτος μὲ τὸν περισσύτερο
»στρατό.

74. »Σ' ἀφτὸ λοιπὸν ποὺ βγήκε ἔτσι καὶ ποὺ

(23) τεκμήριον δὲ μέγιστον αὐτὸς ἐποίησεν.
Γράφε τεκμήριον δὲ μέγιστον ἂ αὐτὸς ἐποίησεν.

στη μέση με τις άγριωνάρες του για τη «δόλια πατρίδα», αν και το «Αστύ» της περασμένης Τρίτης μας έδωσε να νιώσουμε πως ο κ. Φιλάρτος αυτή τη φορά λησμονήσει τη δόλια πατρίδα και θυμήθηκε μοναχά... τον κ. Φιλάρτο και τα μικρο-συμφεροντάκια του.

Και αυτό για έναν έτικεταρισμένο πατριώτη!

ΤΡΟΜΑΞΕ

ναθωωθεί ο Φραγκούδης στη Χαλκίδα. Έφτά ένορκοι τον άθωώσανε και πέντε τον καταδικάσανε. Πρά τρέχα δηλαδή να την παθει γιατί ά βρισκόντουσαν άλλοι δυό ένορκοι να παραδεχτούν ό,τι και οι πέντε, πως ο Φραγκούδης δηλ. με το να βρίσει τους Ρωμιοίς Έπουργούς... έβαλε φωτιά στο πηγάδι, ή Ρωμαίικη Δικαιοσύνη θά κέρδιζε άλλη μια καινούρια νίκη που θαποχαντζικωνότανε πιά μ'αυτή.

Ο φίλος μας όμως Φραγκούδης την πλέρωσε καλά: έξη μήνες ύποδικία σε Ρωμαίικες φυλακές ίσοζυγιάζει μ' έξη μήνες καταδίκη σε φυλακές άνθρωπίνες. Αυτό πιά ελπίζουμε να μ'ε πει κι ο ίδιος σε κανένα άρθρο του τώρα πιά που τελίωσανε τα βάσανά του.

Ο ΚΥΗΡΙΩΤΗΣ

καθαρευουσιάνος που τόσο ήρωικά τουλουμιάστηκε από τον κ. Μ. Δ. Φραγκούδη της «Αλήθειας» (κοίτ. «Νουμά» αριθ. 169, σελ. 2) ξαναζωντανέψε πάλι κι άρχισε στην «Αλήθεια» της Λεμεσού να πολεμάει τη Δημοτική με βρισιές, ψευτιές και συκοφαντίες, καθώς είχαν άγίατρευτο συνήθειο αυτοί οι κύριοι.

Ο φίλος μας και διευθυντής της «Αλήθειας» κ. Μ. Φραγκούδης του άπανταει και πάλι σοβαρά: άσκημα κανει, κατά τη γνώμη μας, γιατί σε τέτοιους κακόπιστους δε χρειάζεται απάντηση, αλλά κλείσιμο της πόρτας. Άπαντάμε μες ιδώ στο Μιστριώτη και στα κοπέλλια του Μόνο γελάμε με τις άνοησιές τους, αν κι αυτό πολύ τους είναι.

Για να δείτε ίσαμε που φτάνει ή ψευτιά του Κυπριώτη σχολαστικού ξανατυπώνουμε ιδώ ένα κομμάτι, αφού το πιάσουμε πρώτα με την τσιμπίδα να μη λερωθούμε.

«...ότι εφημερίς (μιλάει για το «Νουμά») ήτις αντί «διευθύνσεως» έχει «διέφτυση» (δυστυχώς αυτό δεν το κάναμε ακόμα, γιατί μας λείπει ή παληκαριά)

«έδειξε όλοφάνερα πως στο ναφτικό έστειλε (24) ή «τύχη των Ελλήνων, τρία έμεις καταβάλαμε τα «πιο χρήσιμα, το μεγαλύτερο άρθμο καράβια, άξιώ-ητατο στρατηγό, προθυμιά άκούραστη. Καράβια «δηλαδή προσέφεραμε από τα 400 τα διό (25) τρία «ή λίγο λιγώτερα» στρατηγό το Θεμιστοκλή, που «άφτος το περισσότερο ένέγγησε να γίνει ή μηχανή «στο στενό κι' έτσι όλοφάνερα να σωθεί ή Έλλάδα, «και που για τουτό έσεις τον τιμήσατε «σο ποτέ «κανέναν (26) άλλο ξένο άπ' όσους ήρθαν στον τόπο «σας προθυμιά πάλε δείξαμε και πολύ θαρρετώ-ητατη, γιατί αφού κάθε άλλος ως στα σύνορά μας «προσκύνησε κι' έμεις άδόθητοι από την ξηρά πα-ηριτήσαμε άναγκαστικά στον τόπο μας και κατα-ηστρέψαμε τα δικά μας, πάλε κι' έτσι δεν κατα-

(24) έγένετο. Ίσως έκείτο ή ένέκειτο.

(25) των δύο μοιρών. Κάπιο λάθος δίχως άλλο. Τα καράβια όλα κατά τον Έρόδοτο είταν 380, τα Άττικά 130 ή 200.

(26) μάλιστα δη άνδρα. Γράφε μάλιστα δη ένα άνδρα. Ο ίδιωτισμός γνωστός. Πρ. 3, 39 μάλιστα δη μίαν πόλιν 8, 68 πλείστα εις άνήρ δυνάμενος. Σοφ. ΑΙ. 1340 ένα όνδρα ιδείν άριστον Έλλήνων. Όμ. Ίλ. Μ. 243 εις όλωνός άριστος.

είναι για φτύσιμο, ότι ο μολώνων το άσπιλον όνομα του «Παρθενώνος» γράφωv αυτό «Παρθενός» είναι γελοίοι και ότι κληροικός όστις θά μετέφραζε το «Χαίρε κεχαριτωμένη» εις το «για σου παπαρούνα μου» αλλά Πάλλη θά έτρωγε τεσσαράκοντα άμεραιας».

Ο Κυπριώτης καθαρευουσιάνος σίχισε: τα ρούχα του πως δεν είναι λογιώτατος. Το πιστεύουμε, αφού με τα γραφόμενά του άποδείχεται πως μοναχά γε-λοίοις είναι.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

«Φρομών και Ρίσλερ»

Ένα έργο πλοκής και δράσης με σκηνές ρωμαν-τικές, με κάμποση αλήθεια γραμμένο, μα και με περισσότερη ψευτιά, άλλοι τεχνικό κι' άλλοι άπειπι-στικά άτεχνο μ' όλοφάνερα βιασμένη προσπάθεια στη διαγραφή των χαρακτήρων, και με το συνειθι-σμένο φραντσέζικο ύφος στην εύρεση ωραίων θεατρι-κών κόλπων της πρώτης έντύπωσης, είναι το και-νούριο δράμα που έπαιξε το Βασιλικό. Το μυθιστό-ρημα άπ' όπου παρήχθη (Fromon jeune et Risler ημερ.) είναι βιβλίο άρκετά εύχαριστο με ζωή και με χάρη που μπορεί πολύ τερπνά κανείς να περάση πολ-λές ώρες διαβάζοντάς το, για τουτό ίσως είναι και βραβεμένο άπ' τη Γαλλική Ακαδημία. Μα το δρά-μα, που για να γίνει τέτοιο χρειάστηκε έξόν από το συγγραφέα του βιβλίου και τη συνεργασία ενός άλ-λου, του Belot, είναι άσύγκριτα κατώτερο και τόσο άδύνατο κι' άτεχνο στην πλοκή της ύπόθεσης που να δυσκολεύεται κανείς να το γνωρίση. Η χάρη ή περιγραφική και το συναρπαστικό των σκηνών που παρουσιάζει στις σελίδες του ο Daudet κατορθώ-νουν να σκεπάσουν τις άδυναμίες του έργου και το άφύσικο της πλοκής του μ'όθου ώστε να μη φαίνε-ται παράξενο το πως ο Ρίσλερ, άνθρωπος έξυπνος κι' έφευρέτης μάλιστα, να πιστεύη στην ήθική της τρελλογυναίκας του, να μη βλέπη τ' άλλόκοτα κα-μώματά της, να κλείνη τα μάτια του στους ψεύ-τικους ισολογισμούς που του παρουσιάζουνε κι' ένα σωρό άλλα άδύνατα κι' άκατανόητα. Στο δράμα όμως χανεται ή περιγραφή και ή χάρη του Daudet και μένει μοναχά ή χοντρή σκηνοτεχνητική τέχνη του συνεργάτη του Belot που είν' αλήθεια πως κα-ταφέρνει κάποτε να παρουσιάσει κάτι καλό μα το

περισσότερο είναι καλό μόνο τη στιγμή της πρώτης έντύπωσης. Έτσι και ή τελευταία εικόνα της πέμ-της πράξης που φαίνεται καθαρή ή προσπάθεια των συγγραφέων στην εύρεση κάπιας άπροσδόκητης λύσης άφήνει στους θεατές βαθιά έντύπωση ώστε βγαίνοντας άπ' το θέατρο να λένε:—Όρα... θαυ-μάσιο το έργο!..Κι' όμως ή τελευταία αυτή πράξη που δίνει τη λύση στο έργο είναι ή χειρότερη κι' άτεχνότερη και τουτό φαίνεται καλλίτερα σ' όποιον έτυχε να διαβάση το ρομάντο. Εκεί ο Daudet τραβάει πολύ ακόμα τη λύση για χρόνια ώστε αυτή έρχεται μονάχη της ήρεμη και φυσική, ιστορισμένη σ' ωραίες σελίδες, τις ωραιότερες ίσως του έργου με τη θλιμμένη εκείνη μελαγχολία που τόσο άπλά σκροπίζει στα έργα του ο Γάλλος ποιητής. Το τέ-λος λοιπόν του δράματος δεν είναι εκείνο που φαν-τάστηκε ο συγγραφέας, είναι μοναχά ένα τέλος ά-νάγκης. Και φαίνεται αληθινά περίεργο πως ένας δημιουργός που έτυχε να φανταστεί και να δημιου-ργήση κάτι, όσο δήποτε μικρό κι' αν είν' αυτό, άπο-φασίζει έπειτα για ένα σωρό υλικό ίσως ή επί τέ-λους μικροδόξα, να κόψη ένα κομμάτι από το δη-μιούργημα του παρουσιάζοντας αυτό άκρωτηρια-σμένο. Ένα βιβλίο είναι μια ζωή κόβεις κάτι άπ' το βιβλίο, είναι το ίδιο σά να κόβεις άπ' τη ζωή που φαντάστηκες και που έζησε μέσα σου τις στιγ-μές της δημιουργίας. Έτσι το δράμα αυτό για έναν που δε διάβασε το μυθιστόρημα μπορεί ίσως να ση-μαίνει κάτι, για όποιον όμως γνώρισε την πρώτη του ζωή, ή δεύτερη φαίνεται γελοία. Οι ήθοπο-οί όχι και περίφημοι. Ο κ. Φύρστ άρκετά καλός, μόνο με τον ιδιότροπο εκείνο τόνο στη φωνή του που του έμεινε φαίνεται κληρονομιά από τις τρα-γωδίες, και που πρέπει έξάπαντος να τον διορθώση. Η κ. Λοράνδου—κυρία Ρίσλερ—χρειάζότανε περ-σότερη ταχυπινιά και πονηράδα στο παίξιμό της: έπρεπε να ζωντανέψη ένα ρόλο, αλήθεια, δύσκολο και ξεχωριστό, μα δε φαίνεται πως προσπάθησε να το κάνει, για τουτό κι' ή ύπόκρισή της που ήταν άνάγκη ν' άλλάζη από στιγμή σε στιγμή έμεινε πάντοτε ή ίδια κι' όταν μιλούσε με τον άντρα της και πάλι με τον έρωμένο της. Το βέβαιο είναι πως το Β. Θέατρο κι' ή Έλληνική σκηνή γενικά, δεν κα-τόρθωσε ακόμα ν' άποχτήση ήθοποιούς για έργα κάπως βαρύτερα από τις συνειθισμένες comedies, κι' ελαφρότερα από τις εύκολες άγριοφονάρες της τραγωδίας.

Α. ΣΙΓΑΝΟΣ

«δεχτήκαμε σκορπώντας ν' άφίσουμε στην τύχη τους «τους λοιπούς συμμάχους, παρ' με τα καράβια άν-ητικώσαμε τον κίντυνο, δίχως κανένα που δε μας «βοηθήσατε πριν. Έτσι, το λέμε, πιο πολύ σας «ώφελησαμε παρ' ό,τι ώφεληθήκαμε από σας οι «ιδιοι. Γιατί έσεις από άκέρειες πολιτείες βοηθήσατε «και για να μην τις στερηθείτε, από δικούς σας «αφούς κι' όχι τόσο μήπως πάθουμε έμεις» τουλά-ηχστο δε σας είδαμε να τρέψτε όσα είμαστε άβλα-ηφοι ακόμα. Έμεις όμως ξεκινώντας από χαμένη «πια πατρίδα και κιντυνέζοντας για τόπους μισοα-ηπελισμένους (27), συντελέσαμε στο γλυτωμό σας «σά γλυτώσαμε κι' έμεις. Μα αν όμως ή πριν πη-ηγαίναμε με το Μήδο, όπως μερικοί τους άλλοι, «από φόβο μήπως μας πάθει ό τόπος μας, ή αν «κατόπι, λέγοντας πως χάθηκε (28), δεν έπιμέναμε «ν' άγωνιστούμε με το στόλο, δε θά είχε καν πιά «νάγκη ο Μήδος να ναθμαχάσει μαζί σας (29) άνε-ηφοδιάστους μ' άρκετά καράβια, παρ' ήσυχα ήσυχα

(27) Ένωσε την Πελοπόννησο.

(28) διεφθαρμένοι. Νομίζω διεφθαρμένης.

(29) Τα ΧΡ έτι ύμ'ας μη έχοντας. Ο Hude σωστά έτι προς ύμ'ας μη έχοντας. Η Ισω έτι προς μη έχοντας

«ή τραβούσαν τα πικρατα ύπως του βολούσε.

75. «Τάχα δεν άξίζει, ο Λάκωνες, κι' ή προ-ηθυμιά ή τότε κι' ή όρθόφρονιά μας άπόφαση το «κάν οι Έλληνες να μη μας την κακοβλέπουν και «τόσο πιά άφτή μας την κυριαρχία που έχουμε; Τέ «πέλος δεν τη λάβχαμε και στανικά, παρ' σά δε «υβλήσατε έσεις να καρτερέστε ως να ξετελιώσει ή «δουλιά του Μήδου κι' ήρθαν σ' έμάς τότες οι συμ-ημαχοι με περικάλια άρτόβηλα να γίνουμε άρχηγοί «τους. Και στην αρχή ή δουλιά ή ίδια μας παρά-ησυρε να προχωρήσουμε ως ιδώ, άναγκασμένους το «περισσότερο από φόβο, έπειτα και τιμή, στερνά «κι' από κέρδος και τότες πιά, ότα μας μίσησαν «νοί πιο πολλοί και μερικούς τους ύποτάξαμε κιόλας «ηπούχαν άποστατήσει. κι' όταν δεν είσαστε έσεις «πια τόσο φίλοι μας παρ' λοζοι κι' αντίθετοι, δεν «είτανε μας φαίνεται κίνδυνο να χαλαρώσουμε το «ηχεί» γιατί μ' έσας θά πήγαιναν όσοι τυχόν άπο-ηστατούσαν. Και κατηγορία πουθενά δεν είναι σε «κινύνους τόσο μεγάλους ό,τι στέργει να φροντίζει «πρώτα.

76. «Νά κι' έσεις, ο Λάκωνες, ως (30) κεφαλή «της Πελοπόννησας κανονίσατε τις πολιτείς της με

(30) καταστησάμενοι έξηγησθε=έξηγούμενοι κα-ητεστήσαθε.

ΜΙΑ ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΗ ΔΟΥΛΕΙΑ

Δεν πιστεύαμε, ούτε και φανταζόμαστε ποτέ, ότι το έργο μας, για μια άδικία, που γίνεται στο ζήτημα των υποτρόφων της Κυβέρνησης, σ' ένα αληθινό τέκνον της 'Ηπείρου και όχι Βούλγαρον, σ' έναν κ. Τσούρη, θα πείραζε τόσο πολύ τα νεύρα και το ενδιαφέρον ενός διατριβογράφου της Κορφατικής εφημερίδας «Εθνος» που να χολιάσει τόσο πολύ και να βρούσε τόσο άπρεπα. Το βέβαιον είναι πού όσο και αν θέλουμε να ταπεινωθούμε, ποτέ δεν θα φτάσουμε στην ίδια βαθμίδα με αυτόν τον κύριον, γιατί εμείς γράφουμε όχι βέβαια για τιποτένιους σκοπούς ή για τα γούστα των άλλων, αλλά πάντα για μια ιδέα σεβάσθη, πού για μας δε λέγεται σφύρο, μα 'Αλήθεια και υπερπόση των μικρών στη δύναμη και στη βία των μεγάλων.

Όποιος διαβάζει το «Νουμά», αυτό πολύ ξεστέρα το βλέπει. Και για τούτο και σήμερα ξαναλέμε ότι η Κυβέρνηση πρέπει να σκεπτεί καλά για τούτο το ζήτημα το εθνικώτατο. Και μες καθόλου δεν άρνιόμαστε ούτε και μπορούμε να πούμε ότι το 'Εκπαιδευτήριο του κ. Βλάχου δεν είναι τέλειον και χρησιμώτατο στην Πατρίδα, μα δεν μπορούμε ποτέ να πιστέψουμε ότι ο κ. Βλάχος θα θέλει το μονοπώλιον των Κορφατικών 'Εκπαιδευτηρίων καθώς το θέλει με τα γραφόμενά του ο κύριος διατριβογράφος από το «Εθνος».

Αυτό το έργο, α δεν εΐταν γραμμένο με τόση χολή και πάθος και ταπεινότητα, θα είχε βέβαια την αξία του και μπορούσε να κινήσει να το πιστέψη μια τέτοια υπεράσπιση, νομίζουμε πως δε συμβαδίζει και δεν έχτιμιέται, όχι μονάχα από μια μορφωμένη και ευγενική κοινωνία σαν την Κορφατική μα και από κάθε ιδιώτη, πού θέλει να βλέπει να λέγεται κάθε πράγμα ξεστέρα. Ξεστέρα με τίνι οδηγό της ευγένειας, της αλήθειας και των καλών αίσθημάτων.

Όταν οι Βούλγαροι ρωτούσαν το Φίλιππο το Μακεδόνα τί κακό τούκαμαν πού τους πολιορκούσαν, άφτός τους εΐπε:

— Εΐστε βλάκες και μοιάζετε με κείνον, πού ενώ έχει όμορφη γυναίκα, ρωτάει τους νυχτοπαρωρίτες γιατί κάνουν καντάδα άποκάτου από τα παράθυρά του.

ατρόπο ωφέλιμο σ' εσάς. Κι' αν τότες καρτερώνας πώς στο τέλος κατανοήσε η άρχηγία σας μισητή ακαθώς η δική μας, βέβαιον είναι πως αναγκαστικά θα στενοχωρούσατε το ίδιο τους συμμάχους, από υρόδο μήπως κινυνέψτε οι ίδιοι α δεν τους κυβερνήτε σφιχτά. 'Ετσι κι' εμείς τίποτα άλλοκοτο δεν κανάμε μήτε άφύσικον, α δεχτήκαμε άρχηγία που ημείς πρόσφεραν κι' α δεν τη χαλαρώναμε (31) στα νεμμένοι από τρεις (32) λόγους τους πιο σημαντικούς, τιμή φόβο κέρδος, χωρίς πάλι να δείξουμε και πρώτοι: τέτιον παράδειγμα, παρ' όντας άναγνωρισμένο πάντα να πιέζει ο δυνάτης τον κατώτερον. »'Επειτα θαρούσαμε πως μας αΐζει κιόλας, κι' αΐτσι μας εΐχατε κι' εσείς ως πού λογαριάζοντας ότι στέργει βγάζετε τώρα στη μέση το δικίον, σά να προτιμήσε κανείς το δικίον και να τραθήχτηκε από στο ξένο αν τούτουχ ποτές έοικαρία ν' άρπάξει τίποτα με το σπαθί του. 'Επαινος μαχίστα μας πρέπει πού, κι' αν ως άθροποι καταχτήσαμε άλλους, απάλα άνάλογα δεν την καταχραστήκαμε (33) τη

(31) Μετάφραση κατά τα ΧΡ. Νομίζω όμως η σωστή γραφή είναι άφειμεν.

(32) 'Η προσθήκη του τριών από το Herwerden και το Weil.

(33) γένωνται. Δε με πείθ ει.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΑΓΑΠΗ

Καλέ μου «Νουμά»,

Όραϊα λόγια μίλησε ο Έρμνας στο γράμμα του στη Σοζόγκα... Κ' ήθελα νάχα και γώ στην ξενητεία ένα γλυκό όνομα να κρατώ μια παλιά αγάπη να της ξεπέταγα δώ απ' τη μέση της 'Αθήνας μερικές γλυκειές θύμησης, μερικά πικρά παράπονα... αθέλητα να σηκώνονταν ο νοός της απ' την καταχνιασμένη χώρα, να σερνε έδωθε, να την αίσθανονουν σιμά μου, στο πλάϊ μου, μαζί να γυρικούσαμε τις άθιναϊκές ώρισόνες και μαζί να ξεφύγαμε στ' άπόκεντρα φεύγοντας τη βαρεσιά και τη σπιλά κάποιας μονότονης, μουχλιασμένης κάποτε ζωής. Γιατί να νοιώθης κάποιον στα μακρινά πέρατα, είναι σαν γυρεύοντας να τον δής όλο πιο κοντά, πιο καθαρία, έπειτα μόνο με μισόκλειστα μάτια να θωρής γύρω σου, κρατώντας τη δύναμη τω ματιώ σου για την εικόνα πού το πέπλο του χωρισμού άχαρο σου σκεπάζει. Και όταν η αγάπη μας άπόμακρο ζητ' έδρόμο προς την ξενητεία, θαμπώνει γύρω μας ο κόσμος και δε βλέπουμε, ούτε πια μας νοιάζουν τα ραγίσματα πού τρεμοφέγγουν από μέσα ληρημονησιά, ψευτιά, κακία...

Όχι πως είναι ο κόσμος κακός, μα έρχονται ώρες ώρες πού κουράζονται και τα μάτια μας να βλέπουν και τ' αυτιά μας νακούν και τα χέρια μας να δουλεύουν με άηδία παραιτ' και το κεφάλι μας σκέψες και λογισμούς και τότε πια σαν ο νοός μας του νού να ζητ' την παρήγορη συντροφιά... άηχες λέξες ζητ' νακούση, άλλα όράματα θέλει να δ'... κι' έρχεται η θύμηση και μας παίρνει η θύμηση... και το χάδι της είναι πού άποζητούσαμε... και ξεχνιόμαστε να ζούμε τη θύμηση μόνη και έλάνληρη, πού μας ψιθυρίζει αΐέχαστες λεφτεριές... αγάθες μέρες.

Γιατί ο κόσμος όλο κακός δεν είναι, πιστεύει με έχει ο κόσμος κι αγάπη και συμπουχ. Μα εμείς το μακρινό πάντα, το περασμένο ή το άφταστο άνειρεύομαστε, αυτό μας μαγεύει, η έλπίδα μας χρυσώνει την άνατολή της καθημερινής μας ζωής, σαν γλυκειά δόση έπειτα η θύμηση με χάδι άπαλό μας κλείνει τα μάτια και μας άνοίγει την ψυχή στις μαγείες του κόσμου της αγάπης και της παλιές

αδύναμή μας. 'Ας είχαν άλλοι ως τόσο τα δικά μας ημέσα, και τότες θάδειχναν αλήθια αν το παρακάνουμε καθόλου, μα εμείς από την καλίστην μας π'όχι έπαινο, παρ' και νά! κερδίσουμε κακό όνομα π'όπως τάχα τυραγνούμε (34).

77. »'Ετσι και με τις δίκες. 'Επειδής, μειονερχτώντας σ' όσες δικαστήσαν κατά τ' έργον τα κκανονισμένα με τους συμμάχους, άποφασίσαμε να κκρινονται τώρα σε δικά μας δικαστήρια και σύμφωνα με τους δικούς μας (35) νόμους, μας κατηγορούν πως φιλοδικούμε. Και κανείς τους δε λογαριάζει γιατί δεν έχουν τέτια φήμη όσοι κι' άλλου πτυχόν κυριρχούν κι' είναι με τους άποκάτω τους κλιγώτερό μας καλοί. Μα σαν έγκρίνεις βία, είναι υπερπτός ο δικασμός. 'Αφτόι όμως συνηθισμένοι ημαζί μας ως ίσοι μ' ίσους, α σε τίποτα ή ως κκ'ατος ή ως ιδιώτες (36) μειονεχτήσουν και τσοαδ'α

(34) ούκ εϊκότως. Παράγνιμισμα, αν εΐτανε σωστή η γραφή. Μα νομίζω ως ούκ εϊκόντων. Το ος του έπαινος εΐναι άρεσμή να χαθεί το ως. 'Ο Θουκυδίδης φυσικά θα νόμιζε ίδια τη ρίζα του έπειτικής και του εϊκω.

(35) όμοίους. Γράφε οικείους.

(36) η γνώμη η δυνάμει τη δια την άρχην και όπωσούν έλασσωθώσιν, ού του πλέονος κτλ. Το μέρος

γνωριμίας.

Και ζετυλλόνται μπρός στα μάτια μας άλλα όράματα και χτυπούν ταυτιά μας άηχες φωνές και πλημμυρίζει ο νοός μας άγια καλοσύνη και τότε φέρνομε το χέρι στο μέτωπο να σφουγγίσουμε τις ρητίδες της επίγειας μας ζωής, να ζήσουμε στιγμές αϊθέριας, να νανδούμε με πιότερη λαφράδα το σκαλοπάτι της άμνης, της άτέλειωτης ευτυχίας.

»Ω, τον εύτυχισμένο πού πέρα απ' της γής το σκοτάδι, νοιώθει παντοτεινή της μακρινής αγάπης τήν έννοια.

Λ. ΡΩ.

ΓΝΩΜΗ ΚΑΙ ΡΩΜΗ

Αγαπητέ Νουμά,

Διάβασα σήμερα το Μπ'α! του Πέτρου 'Αδριαν και την έφίλησα με πόνο την άδερφική μου ψυχή του, πού λές και το βλέπεις το σπαρτάρισμα της για την κατάντια μας. Και σ'όν πόνο μου θυμήθηκα το έπίγραμμα, πού έναν καιρό κάμανε στο Δημοστένη, το γνωστότατο έπει ίσην γνώμη ρώμην κτλ. Και σκέφτηκα πως όσοι νοιώθουμε και πονούμε, όλοι οι αληθινοί πατριώτες — έλπίζω να μην εΐμαστε λίγοι —, πως πρέπει, για να μη μιλάσουμε στο τέλος του Δημοστένη, να βρούμε τρόπο να δείξουμε πως δε μας λείπει κ' η ρώμη να δώσουμε να καταλάβουν στους χοντροτόμαρους ρουσφετλήδες και κουτοεπιλάτρες — για να μην τους 'πώ τίποτ' άλλο — άρχηγούς μας, τους δολοφόνους της Πατρίδας, πως α δεν άλλαξουν ταχτικά, μπορεί, νέντα σκέτα, να δεχτούνε στην κούτρα τους ο καθένας κι από μια κατακεφαλιά, όχι από χέρι χαρτοπαίχτη, που ήκ τους κινή να π'αν να βρουν στα 'Ηλύσια το Ντεληγιάννη το φίλο τους. Μια ένωση μας χρειάζεται: μ' αυτό το σκοπό, με το σκοπό δηλ. να δείξη τη γροθιά της σ' όλους αυτούς τους κυρίους. Θα τηνε κάμουν όσοι δεν εΐνε λογαδες μόνο, και, πιστεύω, οι πάντα δέκα διαλεγτοί μας δημοσιογράφοι: θα είναι μαζί μας, όσο όλοι τους επανόσταση μορφίζονται. 'Α δε μας γελούν με ροδίες επαναστάσης για σκοπούς άλλους, θα κοιτάζουν πρώτα τί άλλο μπορεί να γίνη. Τί λές λοιπόν και του λόγου σου, πούσαι τσοφώτερός μου, όπως δείχνει τ'ονομά σου;

20—11—905

KANENAS

»παρ' ό,τι νομίζουν πρέπει, δε χρωστούμε μαχίστα ηχάρη πού δε στερήθηκαν το περισσότερο, μόνο όσο κλείπει τους πεισμώνει χειρότερα παρ' αν σκαλοπατώντας το νόμο καταχρώμαστε από πρώτη αρχή. »'Ετσι μήτε οι ίδιοι τότες δε ή' αντίλεγαν πως ο κκατώτερος δεν πρέπει ν' αντιστέκει στον άρέντη. »Και καθώς φαίνεται, οι άθροποι πιο πολύ θυμώνουνε σαν τους άδικούς παρ' αν τους βιάζει; »γιατί έκείνο το θαρούν καταχρηστη από ίσους, κκαι τούτο καταναγκασμό από άνώτερους. Τουλ'αρχιστο από το Μ'αδ' αν και παθαίναν χειρότερα, τα σήκωναν· η δική μας όμως κυριαρχία τους φαίνεται σκληρή, φυσικά, γιατί το τωρινό είναι πάντα πτό βαρύ στους άποκάτου. 'Εσείς βέβαια α μας πρ'ίτε εμείς και κυριαρχήστε, γλήγορα ή συμπάθεια θα γυρίσει πού σ'α κέρδισε η δική μας έγ'ντρα (37), άνίσως όπια γνώμη και τότες μισοδεί-

αθλια χαλασμένο. 'Αρχικά κάτι τέτιον πρέπει να εΐχαμε η κοινή η ίδια άμνητέπη έλασσωθώσιν, ού την άρχην του πλέονος κτλ. Τ' άγνάρια του κοιν'α φαίνονται στο (γν)ώμη, του ίδιου στο δια, του άμνητέπη στο (δυν)άμει τη. Το όπωσούν γλώσσα του άμνητέπη (δ'ε Λεϊκιά).

(37) δέος. Γράφε εχθος. Τήν ίδια ιδέα λέει και στο 2, 11 έννοιαν (ή 'Ελλάς) έχουσα δια το 'Αθηναίων

ΚΟΡΦΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΝΑ ΣΤΕΦΑΝΩΜΑ

«Μάννα μου, ο νιός που μου δώκες, άλλη γυναίκα έπηρε,
Κ'έμε κουμπάρα με καλεί να τότε στεφανώσω».

— «Κόρη, έχεις πόδια να σταθείς και μάτια ν' άν-
[τρανίσαις]

Και χέρια γουρνογύριστα στεφάνια να γυρίσεις».

— «Έγω έχω πόδια να σταθώ και μάτια ν' άντρανίσω

Και χέρια γουρνογύριστα στεφάνια να γυρίσω».

Βανει τον ήλιο πρόσωπο και το φεγγάρι στ'ήθι,

Και του κοράκου το στερρό βάνει καμαροφούδι.

Παπ'ας την είδε κ' έσφαλε· διακος κ' έδαμινίστη·

Και τ'α κ'ρά διακόπουλα τ'α «Κύριε'λέησον» άφ'ηκαν.

— «Πάψε, παπ'α, τ'η λειτουργία πάψε και τ'ο Βαγγέλιο,

Κ'έσε'ς μικρά διακόπουλα τ'α «Κύριε'λέησον» άφ'ηστε,

Να γύρουν τ'α στεφάνια μου μπρός τήν κουμπάρισσά
[μου].

Κ'ή μάνα της που βίγχιλιζε 'πό μια ψηλή ραχούλα:

— «Καλώς τή θυγατέρα μου, τήν άξιοπαϊνμένη,

Πού νούνα τήν προβώδινα και νύφη κατεβαίνει».

ΤΟ ΠΑΡΑΙΟΝΟ ΤΗΣ ΛΥΓΕΡΗΣ

Μιά λυγρή τραγουδούσε σ' ένα ψηλό παλάτι.

Τ'ης παίρνει ο άγέρας τή φωνή στήν παραθαλασσία.

Οί ναύτες τήν άκούσαν κι' άφ'ηκαν τ'α κουπί'α τους.

Σάν τί τραγουδεί τραγουδεί, σέ τί νηρό τ'ο φέρνει:

— «Έγω κι' άν έτραγουδήσα σ'α μυρολόι τ'όπα,

π'ώχασα κύρη και κυρά κ' έννιά άδερφους στρατιώτες.

Τ'ο τ'αίρι μου μ' άπόμεινε και κείνο άρρωστημένο,

Εαρρωστικά μου χάλυψε για να τ'ο ξ'αρρωστήσω,

Τ'ο' άγριο λαφίτσας τόν παστό, τ' άγριο γιδιού τ'ο γάλα·

Όσο ν' άνέβω στο βουνό, να κατεβώ στον κάμπο,

Να κ'χω στρώγχα και μαντρί, ν' άρμέζω τ' άγριο
[γιδι].

Άρρώστησε, ξαρρώστησε, κι' άλλη γυναίκα π'ηρε.»

«Ζατε ως άρχηγοί λίγο στον πόλεμο τ'ο Μήδου, με
π'έτια γνώμη άν πάτε και τώρα. Γιατί είναι (38)
ν'άτέριαστα τ'α δικά σας συνήθια με τ'ων άλλων,
ν'έπειτα κι' ο καθένας σας σ'α βγαίνει μήτε άφ'τά
ν'άκολουθαί μήτε όσα συνηθίζει ή άλλη Ελλάδα».

78. «Μην τρέχετε λοιπόν γιατί είναι σοβαρό
το ζήτημα, και προσοχή μήπως παρασυρθείτε σέ
ν'δικά σας βίβανα από παράπονα και γνώμες ξένες.
«Τόν πόλεμο και τ'α παράδοξά του στοχαστείτε τα
ν'πρώτα καλά, πριν τόν κατακταστείτε. Γιατί άγα-
ν'παι, όταν τραβά σέ μακρος, να γυρίζει σέ δυ-
σ'αρεστα, που είναι τ'ο ίδιο πιθανό και για τούς
ν'διό μας και σ'α τυράλ'α βουτούμε ως π'ός τ'ο τί-
λος (39). Μά έτσι ο άνθρωπος, σάν καταπιάνεται
ν'πολέμους, πρώτα άρχίζει έργα, — που (40) έπρεπε
ν'κατόπι — και σ'α ξεμακιστεί, τότες πιά προτείνει
ν'λόγους. Έμεις όμως, που άκόμα δέν πέραμε σέ
ν'κανένα τέτιο λάθος — ούτε έμεις ούτε, β'λέπουμε,
ν'έσε'ς — σ'ας παρακαλούμε, όσο σ'α χέρια μας μάς
ν'είναι ή όρθοφροσύνη άκόμα, μη λύστε τήν ειρήνη,
ν'και τούς όρκους μην τους πατήστε, παρά ως κανο-
ν'νίσουμε τίς διαφορές με δίκη, όπως όρίζει ή συν-
ν'θήκη· άν όχι, ως είναι μαρτυρες οί όρκιστοί θεοί,
ν'έσε'ς ζητάτε πόλεμο. κι' έμεις θα δώμε π'ώς να
ν'σας άντιχτυπήσουμε έτσι κατά τ'ο παράδειγμα
ν'σας».

Σάν έτσι μίλησαν κι' οί Αθηναίοι.

Εχθος π'ράξαι ήμ'ας (=τούς Πελοποννησίους) ά έπινο-
ούμεν.

(38) έχετε=χρησθε. Δες σημ. 99.

(39) όπωτέρως έσται. Έως όπως (ή όλη) πέρας
έσται. Πρ6. 7, 42 εί πέρας μηδέν έσται.

(40) ά. Ο Classen σωστά δ.

ΤΟ ΚΑΛΗΤΕΡΟ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Τίποτα δέν έγώδερα μες στον άπάνου κόσμο

Παρά τ'ο γληγορόαλογο και τ'άξιο τ'ο ζευγάρι,

Και τή γυναίκα τήν καλή δ'που τιμάει τόν άντρα.

Χαρά σ'τή μάκ'αν έκειν'ης, χαρά σ'τήν πεθερά της,

Χαρά σ'τά συγγενάδια της, τή νύφη που έμπάσαν·

Άντάμα τ'ών και πίνουνε κι' άντάμα ξεφαντώνουν.

Δ. ΣΗΠΙΓΟΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Κακός άνθρωπος φαίνεται ν'άναι κι ο φίλος μας ο
Άφ'κέριος. Και να δείτε γιατί· μετάφρασε κάπως άν-
θρωπινά, που πάει να πεί Ρωμαίικα, τ'ο Φ ρ ο μ ω ν και
Ρ ι σ λ ε ρ που παλ'ητοκε τελευταία στο Βασιλικό κι άμέ-
σως άρχισε να έ κ θ έ τ ε ι τούς Αθηναίους κριτικούς.

— Ένας λ. χ. άπ' αυτούς τ'ο βρ'ηκε λάθος γιατί
έγραψε τούς ά τ ι μ ο υ ς ι τούς ά τ ι μ ο υ ς ι τούς ά τ ι-
μ ο υ ς ι κι όχι τούς ά τ ι μ ο υ ς ι. Μά είναι κουδέντες
αυτές να λέγονται και να γράφονται μάλιστα;

— Ένας άλλος πάλι, κριτικώτατος και λόγου του, που
έδωσε τίς προάλλες μ έ λ λ ο στον Έψεν, βρ'ηκε τή με-
τάφραση λίγο Ψ υ χ α ρ ί ζ ο υ σ α ν. Φανταστείτε ο Άφ-
κέριος να τήν έφταινε λίγο Β ε ρ γ ο π ο υ λ ί ζ ο υ σ α ν
τί γλέντι που θάτανε!

— Ο ίδιος κριτικός φαίνεται θ'άγραψε τίς προάλλες
στο «Άστ» και τήν περίφημη αυτή φράση διου... και
οί σ φ ρ α γ ί δ ε ς δ η μ ι ο υ ρ γ ο υ ν. «...ζωγραφί-
ζονται τύποι εξ έκείνων τ'ους όποιους ο περιώνυμος συγ-
γραφέας έδημιούργησε με τήν ιδιαιτέρην σφραγίδα του...»
Και τ'ο χ'όνου!

— Στο φιλολογικό παρτίρμα τ'ης σπουδαίας Ρούσαι-
κης φημερίδας «Πρωτόθεκου Κράϊ» που βγαίνει στο Ρο-
στώβ, τυπώθηκε μεταφρασμένο Ρούσαικα από τ'ο σ'υνερ-
γάτη μας κ. Μιχ. Λουκαρόπουλο τ'ο δ'ήγημα «Α κ ό-
μη;» τ'ο κ. Κ. Θεοτόκη που είχε τυπωθεί πέρυσι στο
«Νουμά».

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Άπό Πέμπτη σέ Πέμπτη

Υπουργός Έσωτερικών ο Κυρ. Μανρομιχάλης.

Στοιωμοί. Έπαρχίες 12.

Λαβωμοί. Αθήνα 6 (ένας από καρότσα, ένας
από τ'ο τ'ράμ κ' ένας από σούστα), Περαιάς 7, Έ-
παρχίες 15.

Κλεψιές. Αθήνα 1, Περαιάς 5, Έπαρχίες 1.

Απαγωγές. Περαιάς 1, Έπαρχίες 3 (ή μια τ'ο
βουλευτή Κριεκουκιάτη που λέν π'ώς έκλεψε τή δα-
σκάλα τ'ο Δούκα... για πολιτικούς σκοπούς).

Ο ΦΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Rob. Baïr. Rouen. Αθάμε τή συντροφιά και σ'α
ε'υαριστούμε.—κ. Τσιτ. Βιβλ. Αλεξάντρια. Στείλιμε
τά φύλλα στον κ. Λασπ. Σ'ο γράφουμε.—κ. Νικ. Φερ.
Σύρα. Λυπούμαστε πολύ, αλλά μάς είναι άδύνατο να κα-
τεβάσουμε φέτο τή συντροφιά σέ όχτώ δρ. καθώς κάναμε
πέρυσι τούς ίδιους μήνες. Τούς λόγους τούς ζηγήσαμε στο
περασμένο φύλλο.—κ. Στρ. Καϊνούρια τραγούδια τ'ο Πα-
ρούλη λ'ίβαμε και θ'αν τ'άχουμε σ' έλλο φύλλο. Έτσι
θα πιστέψουν και μερικοί θωμάδες π'ώς ο π ά ρ χ ε ι Πα-
ρούλης και δέ δημιουργήθηκε σ'α γραφεία τ'ο «Νουμά»,
αλλά ζει... και τραγουδάει στον Ποταμό τ'ης Κέρκυρας.—
Φίλο μας σ'α Τρίκαλα. Ο «Α σ ω τ ο ς» τ'ο Γενάρη.
Βέβαια, τ'ο «Ταξίδι» θα βγει τ'ο Δεκέβρη.

Όταν ο Μίγ' Αλέξαντρος είδε στήν Έρεσο
τήν εικόνα του που τήν είχε φτιάξει ο Απελλής,
δέν τήν παίνεψε έσο τ'ης άξιζε. Μά όταν έμπασαν
και τ'άλογο, κι άφ'τό χιλμίντρισε σ'άλογο τ'ης ζω-
γραφί'ας σ'α ν'άταν άληθινό και κείνο, ο Απελλής
είπε·

— Ό βασιλιά! φαίνεται ότι τ'άλογο καταλα-
βαίνει από ζωγραφική πολύ περισσότερο από σένα.

Μιά φορά τούς Χι'ωτες τούς έπιασε τ'ο κακό
κ' έκαμαν επανάσταση άναμεταξύ τους. Κι όταν ή
μιά μερίδα νίκησε τήν άλλη, φώναζαν οί νικητές να
κάμουν έξορία όλους τούς άντίθετους. Μά κάποιος
που ήξερε από πολιτική, τούς είπε·

— Καθόλου, φίλοι μου, να μη τούς διώζουμε
όλους· άφ'ου τούς νικήσαμε ως άφ'ήσουμε μερικούς,
γιατί μην έχοντας όχτ'ρους όσο περνάει ο καιρός,
θ'άρχίσουμε να τρωγ'όμαστε άναμεταξύ μας.

Μιά φορά π'ήγε γερωντία σ'ή Σπάρτη ένας
Τζι'ώτης, γέρος πιά, που είτανε όλος περηφάνεια, μά
και ντρεπότανε για τ'α γεράματα του και για τ'ούτε
προσπαθούσε να κρύφτ'η με τ'ο β'άψιμο τήν άσπράδα
τ'ο μαλλι'ώνέ του. Ανέθηκε λοιπόν στο βήμα, δεί-
χνοντας τέτιο κεφάλι, κ' είπε στους Σπαρτιάτες
έκείνα που είταν άρρωτή τ'ο έργομ'ο του. Μά άμέ-
σως σηκώθηκε ο Αργ'ίδαμος, ο βασιλιάς τ'ης Σπάρ-
της, κ' είπε·

— Και τί σωστό μπορεί να π'η άφ'ός, που έχει
όχι μονάχα στήν ψυχή τ'ο φέμα, παρά τ'ο γυρί-
ζει κι άπάνου στο κεφάλι του;

ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ

τ'ο ένκ, κ' ένκ φρ. χρ. για τ'ο έξωτερικό, πουλιούνται
τ'α γραφεία μας τ'ακόλουθα βιβλία:

Τ'ο Ψυχ'ον «Ταξίδι» (σελ. 502) και «Όνειρο
τ'ο Γιαννίρη» (σελ. 268).

Τ'ο Πάλλη «Ηλιος και φεγγάρι» (σελ. 120)

Τ'ο Φωτιάδι «Γλωσσικό ζήτημα και ή
εκπαιδευτική μας άναγέννηση» (σελ. 405).

Τ'ο Έφταλιώτη «Ιστορία τ'ης Ρωμισσύνης»
σελ. 320 και «Μαζώχτρα, Βρουκόλακας κλπ.» (σελ.
269).

Τ'ο Έρμονα «Τ'ης Ζωής» (σελ. 194).

Τ'ο Φιλήντα Γραμματική τ'ης Ρωμαϊκής
γλώσσας (μ'ερ. Α') (σελ. 96).

Τ'ο Λόγγου «Δάφνης και Χλόη» (χαρτοδε-
μένο) μεταφρ. Ηλ. Βουτιερ'ιδη (σελ. 86).

Τ'ο Εύριπίδη «Μήδεια» μεταφρ. Γιάννη
Περγαλιτή (σελ. 59).

Τ'ο Σοφοκλ'η Αίας. Μετάφρ. Ζήσιμου Σί-
δερη (σελ. 61).

Τ'ο Χ. Άντρεάδ'η «Ο Μίγ' Αλέξαντρος»
(σελ. 192).

Τ'ο Δ. Η. Ταγκόπουλου «Ζωντανό και
Πεθαμμένο» δράμα — «Η Χρυσανθή» και «Τάφος
στο Γιαλό» δηγήματα (σελ. 78).

Η ΙΛΙΑΔΑ, μεταφρασμένη από τον κ. Αλέξ.
Πάλλη (σ. 416) δρ. 2 και φρ. χρ. 2 στο έξωτερικό.

Η «ΜΑΤΙΑ» τ'ο Γ. Αβ'άζου δρ. 1.50.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

ΥΦΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ

ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82